

Louise Keilhau tale ved det Internationale Kvindestemmeretsforbunds kongres

Taler

Louise Keilhau
Skoleærerinde, fredsaktivist
og
kvinderettighedsforkæmper

Dato

1. juni 1911

Sted

Stockholm

Fru Præsidentinde, Mine Damer og Herrer!

I den Tale, som Norges Førsteminister har holdt til Ære for det internationale Kvindestemmeretsforbunds Præsident, har han blandt andet udtalt følgende: »alle politiske Partier er enige om at have handlet ret i at have givet Kvinderne Stemmeret. Det er vort Haab, at Kvindernes Intelligens, deres Begejstring for det gode, deres jævne og ligefremme Tænkemaade, deres ædle Følelser vil være de bedste Midler for os til at naa de højeste Maal.«

Disse Ord er ikke blot Fraser, fremkaldt af en begejstret Feststemning. Sandheden i dem har lagt sig for Dagen ved den Maade, hvorpaa Kvinderne blev modtagne ved deres Debut i det politiske Liv.

I Norge har man fire politiske Partier: det radikale og det liberale — det konservative og Socialisterne.

I 1900 dannedes det radikale Parti med 13 Valgkredse. I hver af disse Valgkredses Udvalg blev en Kvinde Medlem. I 1902 blev tre Kvinder valgt til Medlem af Centralstyrelsen, og senere, da Kvinderne havde opnaaet begrænset politisk Stemmeret, blev en Kvinde Vice-Præsident for Centralstyrelsen.

Det forholder sig omtrent paa samme Maade med Valg af Kvinder i de andre politiske Partiers Bestyrelser.

Som bekendt blev Kvindernes begrænsede politiske Stemmeret vedtaget af Stortinget 14 Juni 1907. 96 Stemmer var for, kun 25 mod.

Stortingets Samlingstid er 3 Aar. De norske Kvinder har altsaa kun en eneste Gang deltaget i en politisk Kampagne, nemlig i 1909.

Valgkampagnen ledes af de politiske Organisationers Centralstyrelser. Ved Valgkampagnens Begyndelse henvendte Udvalgene sig straks til deres Partis mest fremragende Kvinder med Anmodning om at støtte det politiske Arbejde ved Taler paa offentlige Møder. Disse Opfordringer til de forskellige Partiers mest fremstaaende Kvinder blev udsendt saa samtidigt, at man skulde tro, det var Resultatet af en fælles Overenskomst mellem Partiernes forskellige Bestyrelser. Men Partierne gør naturligvis alt, hvad der staar i deres Magt, for at lede Valgkampagnen som gode Taktikere, en saadan Overenskomst var følgelig lige saa umulig mellem dens Ledere som mellem to fjendtlige Hæres Generalstaber. Alle politiske Partier forstod fra dette Øjeblik, at det var ligesaa vigtigt for dem at udøve deres Indflydelse paa Kvinderne som paa Mændene. Og ganske naturligt mente man, at Kvinderne bedre vilde forstaa en Sag, naar det var Kvinder, der fremstillede den for dem.

Under Valgkampagnen organiserer man overalt i Landet, i Byerne og paa Landet, offentlige Møder med politiske Talere. Paa nogle af disse Møder var det en Kvinde, der talte, paa andre en Mand. Naar det var muligt, lod man først en Kvinde tale, derefter en kendt mandlig Politiker. Det er en Kendsgerning, at de Møder, hvor der baade var en kvindelig og en mandlig Taler, var de mest besøgte, og Tilhørerne mere interesserede, mere begejstrede. Det skal ganske vist indrømmes, at Tilhørerkredsen overvejende bestod af Mænd, selv naar Taleren var en Kvinde. Dette var især Tilfældet paa Landet, hvor det ofte er meget vanskeligt for Husmandskonerne at gaa hjemmefra — de maa jo passe Børnene og Kvæget.

Naar der er Tale om, at en af Forældrene, Faderen eller Moderen, maa forlade Hjemmet, er det naturligvis Moderen, der daarligst kan undværes. Men de Kvinder, der var til Stede, var meget interesserede. Efter Talen flokkedes de om den kvindelige Taler, takkede hende fordi hun var kommen og rettede Spørgsmaal til hende, som viste, at de nøje havde tænkt over det i Talen fremsatte Program. Det var rørende at se den Forstaaelse, de havde af, at det, der først og fremmest manglede dem, var Kundskaber og atter Kundskaber.

Paa Spørgsmaalet: Hvorledes har de politiske Partier behandlet Kvinderne, tillader min personlige Erfaring mig kun at svare for det Parti, hvortil jeg selv

hører — det radikale.

Det er det radikale Parti, der har sat Kvindernes Stemmeret paa sit Program, det er det Parti, der har kæmpet for vor Sag og ført den til Sejr. For det radikale Parti var Kvindernes Indtræden i det offentlige Liv Virkeliggørelsen af et nyt Ideal, som dette Parti, foruden saa mange andre, har gennemført til Gavn og Lykke for det norske Folk.

Paa den ridderligste Maade stillede Partiets fremragende Politikere sig paa Kvindernes Side, hjalp dem med deres Raad og Erfaring, konfererede med dem om Emnerne for de Taler, der skulde holdes paa de politiske Møder, hvor der baade skulde være kvindelige og mandlige Talere. Oftest valgte de forskellige Emner, og aldrig er det kommen til Strid paa det Punkt. Kvinderne har fundet de Hverv, der passede for dem i det offentlige Liv saavel som i det private. Selv naar kvindelige og mandlige Talere har haft det samme Emne, har de behandlet det fra et saa vidt forskelligt Synspunkt, at det i høj Grad har bidraget til at klarlægge de Meninger, man ønskede at fremsætte. Alt dette har ordnet sig paa en saa naturlig og let Maade, at man skulde tro, det altid havde været saaledes — og med Hensyn til de Kvinder, der deltager i det offentlige Liv, er det, som om der i Stedet for fire Aar, var gaaet 400 Aar siden deres Indtræden heri som Borgere med samme Rettigheder, Pligter og Ansvar som Mændene.

Til Kvinderne i de Lande, som endnu ikke har opnaaet Stemmeret, siger vi: organiser Eder, dan Foreninger, ikke alene i de store Byer, i Kulturcentrerne, men ogsaa i Landsbyerne, paa Landet, hvor Kvinderne i de ensomme Gaarde er alene med deres Tanker. Paa disse enlige Steder, hvor de flygtige Indtryk af Dagens Begivenheder ikke optager Tankerne, vækkes Interessen langsommere, men slaar dybere Rødder, og derfra vil de faa Deres bedste Støtte. Borttag fra Deres Foreninger politiske og religiøse Spørgsmaal og alt, som kan fremkalde Strid og Uenighed. For at bringe Liv i Deres Foreninger, tilføj saa et andet Maal for Deres Arbejder, hvis det er nødvendigt — men glem aldrig, at Hovedmaalet med Deres Arbejde er Stemmeretten. Indsend, hver Gang Deres Lands Parlament er samlet, Forslag angaaende Kvinders Stemmeret, støt disse Forslag med Ansøgninger og Telegrammer fra Landets Foreninger. Bliv aldrig træt i Kampen, tab ikke Modet — men tab fremfor alt ikke det gode Humør, for at Kampen ikke skal svækkes og blive bitter, og De vil sejre. Som en af vore Digttere siger: »Kun gennem Nederlag sejrer Sandhedens Sag.«

Kilde

Kvindestemmeretsbladet. 5. årg., nr. 12: s. 1f. Udg. af Kvindevalgretsklubben, sept. 1911.

Kildetype

Dokumentation i avis, magasin e.l.

Tags

Kvindebevægelsen, Politisk tale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/louise-keilhaus-tale-holdt-paa-det-internationale-kvindestemmeretsforbunds-kongres-i-stockholm-1911>